VERBA DEPONENTIALIA

S. L. ET A.

DAVENT. PAFFROED.

170

G

11

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

~~D3~~ 170
G. 11.
CA. 1716 ~~[illegible]~~
C

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

Ad veſcendum

Veſcoꝛ cū potioꝛ fruoꝛ addas fungoꝛ ⁊ vtoꝛ
Vtimur vtilib9 . fruimur caeleſtib9 eſcis
Veſcimur et̄nis . potioꝛ dapē . fūgoꝛ honoē
Iſta notāt vſū qu artum ſextūq ſecūdum
Depoſcūt caſum . potius tñ addito ſextū

Vt aiunt nōnulli . iohes de garlādia vidēs erro
rē ꝯplurioꝝ . nō habentiū differētiam inter verba
deponētalia ⁊ verba paſſiua . hūc libellū de verbis
deponentalib9 metrice collegit . Vbi notādū ꝙ
verbū deponētale ⁊ paſſiuū in terminatiōe cōueni
unt . nā ambo terminant̄ in oꝛ in pma pſona pn̄tis
temporis indicatiui modi . Sꝫ dn̄t in hoc pmo ꝙ v
bum deponētale nō pt dimittere r . Verūtn̄ inuem
m9 quaedā vba q̄ ſub eadē ſignificatiōe capiunt̄ dpo
nētaliter ſm modernos ⁊ actiualit̄ apud antiquos
et ecōuerſo . Nam olim dicebat̄ labo labas . vt ptꝫ
in ſequētia natalis chriſti . ſcꝫ p quē dies ⁊ horae
labāt . Sed hodie dicit̄ laboꝛ . Vnde cato . labit̄ exi
guo ⁊ c̄ . labit̄ hoꝛa breui . Sic̄ iuenim9 aliq̄ vba q̄
bus ātiqui vtebant̄ deponētalit̄ . q̄b9 moderni vtū
tur actiualit̄ . vt infra patebit p auctoꝛez ibi . Bel
loꝛ agonizoꝛ ⁊ c̄ . ſubdēs . Bellat agonizat . Secūdo
dn̄t quo ad ſignificationē . Nā ſignificatio vbi paſ
ſiui expmit̄ teutonicalit̄ per werden . vt amoꝛ . Ic
werde leef gehat . Sed ſignificatio vbi deponētalis
nō ſemp expmit̄ teutonicalit̄ per werdē . ſed qn̄q
actiualit̄ . ⁊ qn̄q paſſiualit̄ . Exēplū pmi . vt luctoꝛ
ic woꝛſtel . Exemplum ſecundi vt naſcoꝛ ic werde

a i

Koninklijke Bibliotheek te 's Hage

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

gebaren ¶ Verbum autē deponētale ⁊ cōmune
ſic differūt. Nam verbum deponētale habꝫ vel acti
uam ſignificationem vt luctor loquor ſequor ⁊ ſimi
lia. vel habet paſſiuam ſignificationem vt naſcor.
ſed verbum commune terminatur in r vt deponen
tale ⁊ habet vtranqꝫ ſignificationem. ſcilicet acti
uam ⁊ paſſiuam. ⁊ ſic ordinatur cum duobꝰ caſibꝰ
poſt ſe ſcilicet cum accuſatiuo ⁊ ablatiuo. ⁊ hoc ſub
differētia ſignificationis Unde floriſta. Paſſio dat
ſextum ſicut dat ⁊ actio quartum. Et ſunt cōmuni
ter nouem verba cōmunia. Unde alexander. Largi
or experior ⁊ c̄. Quae olim deponētalia dicebātur.
quando duplex ſenſus erat in eis. Ideo adhuc ſua
participia dant duꝰ. Item quaedam verba deponē
talia ſunt tranſitiua ⁊ quaedam abſoluta Circa
vocabula textꝰ nota. ꝙ veſcor veſceris ꝭt comedē
Vñ dr̄ Geñ. iij. In ſudore vultus tui veſceris pane
tuo. 2° ꝭt gebrukē. Vñ trenoꝝ. iij. Qui veſcebant
ueſcor. i. ſimul comedē. vñ Actu. i. Couesscēs praecē
pit eis ab hieroſolimis ne diſcederēt. Reueſcor re
voluptatibꝰ interierūt Veſcor ꝯponit̄ cū con vt cō
ueſceris ꝭt iteꝝ comedē. vt alio quo libent̄ veſcor
reueſcor. Veſcor eſt deponētale cum ſuis cōpoſitis
et caret ſupino ꝭm vſū ⁊ etiā ſuppletiōe praeteriti
Debēt tñ facē veſcitū penultia correpta ¶ Potior
poteris dr̄ a potis noīe. Et eſt potiri frui vti. Et cō
ſtruit̄ cū gtō. accō. ablrō. vt potiꝰ illiꝰ rei. vel illā
rem. vel illa re. Et inueniut̄ ꝭm ātiquos. ſecūdū ter
tiā ⁊ quartā ꝯiugationē vt potior poteris ł potitus
Sꝫ ī īfinitio ſp ꝭm quartā ꝯiugationē iuenit̄ potiri
et ſupinū in itū potitum penultima ꝓducta. Apud
modernos tamen eſt tm̄ quartae ꝯiugationis ¶ Po

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

tior eſt spatiuū de potis ſm̄ vocem. Dicit̄ enim hic et haec potis ⁊ hoc pote. ⁊ idem eſt q̄d poſſibil̄ vel potens. Et comparatur regulariter ſcd̄m vocem. ſed non ſcd̄m ſignificationem. Nam potis eſt idem quod potens. ⁊ potior idem quod melior. vt ibi. Cum te ſim potior. iuſticia potior. Et ſic potiſſimus eſt idem quod optimꝰ. A potis ⁊ ſum dicit̄ poſſum Vnde Matthei. xxvi. Poſſum deſtruere templum hoc Fruor frueris habet fructuȝ fruitum vel fretum ī ſupino. Fruor ⁊ vtor differūt q̄r fruimur rebus quibus vtimur propter illas. ſed vtimur illis quibꝰ vtimur propter nos Eſt enim re aliqua frui ei inhaerere propter ſe ⁊ eaȝ diligere. Fruimur ergo deo. vtimur mundo. ⁊ creatis in eo. Fungimur autem officio. Fruor componitur vt cōfruor id eſt ſimul frui. Defruor id eſt valde frui. vel a fruitione ceſſare. Perfruor id eſt perfecte frui. ¶ Fungor fungeris habet functꝰ ſum in praeterito ⁊ fructū in ſupino. ⁊ ē idem quod vti. Vnde oſaee quarto. Quia ſcientiam repuliſti repellam te ne ſacerdotio fungaris mihi. Fungor cōponitur vt defungor. id ē deorſum a functione eſſe id eſt mori. Vnde qui moritur deorſum fit a functione. Inde defunctus id ē mortuus. vt defunctorum animae viuāt vitam perhennem. Perfungor ſignificat vti vel deſtruere. Inde perfunctus ⁊ perfunctorius. vt mundi forma perfunctoria eſt id eſt deſtructoria ⁊ tranſitoria. ¶ Vtor vteris id eſt vſum alicuius rei potiri. Vnde prima ad Timothei quinto. Modico vino vtere. Ibidem primo. Bona eſt lex ſi quis ea legitime vtatur. Inde hic ⁊ haec vſualis ⁊ hoc vſuale. vſualiter aduerbium. vt vſuales tuos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

nūmos hūane mihi ⁊ vsualit̄ accōmodātos brevi
remittam. Vtor cōpomit̄ vt abutor.i.male vti. vñ
Hester.xvi. Multi honore qui eis collat⁹ est abusi
sūt. Cato. Vtere quaesitis ne sic videaris abuti Jñ
abusus. vnde Treno.v. Adolescētib impudice ab
usi sunt. Jnde abusio id est mala vsio. vnde ps. Lo
quūtur aduersus iustū iniquitatem in superbia ⁊ i
abusione. Coutor.i.simul vti. vnde Joh.iiij. Nō co
utunt̄ iudaei samaritanis Vtor cum suis cōpositis
pducit hāc sillabam v. vnde horaci⁹ in epistolis.
Quo mihi fortunam. si nō cōcedit̄ vti

Ad inquirendum

Scrutor cum rimor contor vel sciscitor adde

Haec cū cōpositis quartū poscūt sibi casum

Scrutor scrutaris ē inquirere inuēstigare subtilit̄
inspicere. Vnde horaci⁹ in epistolis. Arcanū neq̧
tu scrutaberis vllius vnq̄. Jnde hic ⁊ hec scruta
bilis ⁊ hoc scrutabile.i.aptū vel abile ad scrutādū
vt scā trinitas nō ē scrutabil' a viatorib⁹. Jñ scru
tās. Vnde ps. Scrutās corda ⁊ renes Jñ scrutū ti.
.i.vestis paupe℞ lacerata. Etiā scruta dicunt̄ exta.
scz tripe q̄ in extis scrutabant̄ futura Vñ horaci⁹ in
epistolis Vilia vendētem tunicato scruta popello.
Scrutor cōpomit̄ vt pscrutor pscrutaris .i. perfecte
scrutari. Vnde pmo Macha. iij. Perscrutās eos.
Rimor rimaris ē inq̄rere. vnde psper. Morbi
da rimet̄ penetralia dextra salutis Graecista. Scru
tor vt expiar. vt sanē vulnera rimor. Rimor cōpo
nit̄ vt perrimor.i.pfecte rimari. vt hui⁹ latētis rei
veritatem perrimor. Contor contaris ē perqui
rere ⁊ ponitur pro interrogare vt quid contaris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

.i. interrogas bñ nota. Contor compōit' vt percontor .i. interrogo. vt ſaepe quidē et ſaepe hac ſup re te percontat9 ſum. verūtñ rñſo dedignabaris Terēci9 Nō tua nō intereſt. deſine pcōtari Sciſcitor ſciſcitaris ſt inueſtigare. Vnde Mathei .ij. Herodes ſciſcitabat' vbi chriſt9 naſceretur.

Ad cogitandum

Suſpicor et meditor reor eſtis arbitror adde

Haec infinitū depoſcūt vel ſibi quartū

Suſpicor ſuſpicaris ſt arbitrari. vñ Job. xv. Cum pax ſit ille ſemp inſidias ſuſpicat' Meditor meditaris ſt cogitare. vñ Ecci. xiiij. Beat9 vir qui in ſapiētia meditat'. Virgilius Siluestrē tenui muſā meditaris auena. Inde meditatio .i. cogitatio. vñ ps. Meditatio cordis mei in cōſpectu tuo ſemper. Peruigili cura ſemp meditare futura. Meditor cōpoīt'. vt cōmeditor. praemeditor Jñ praemeditat9 et impraemeditat9 vt pcemitet me hoc īpraemeditate cōpleſſe. Reor reris ſt exiſtimare. vt te fore grāmaticū hacten9 rat9 ſum .i. putaui Jñ rat9 participiū .i. opinat9 . ſed rat9 nomē idē ē qd firm9 Vñ qui pollicet' dr. Hoc ratū eē pfiteor .i. firmū. vñ9 Credēs vel firm9 dr eē rat9 Itē inuenit' rata in alia ſignificatiōe vt iſte ſoluat l' recipiat p rata .i. p pte ſibi cōtingēte. Arbitror arbitraris ſt exiſtimare. vñ Actuū. xiij. Quē me arbitrami. nō ſū. Jñ arbit' qd in trib9 ſignificatiōib9 reperit'. Arbiter nanqz reuelator dr cōſilior. vt ī ſaluſtio. Procul arbitris omnib9 amotis Arbiter teſtis. Arbiter iudex. Sed drñt. Iudex ex lege. arbiter ex volūtate fit. Jñ ābitriū .i. liba volūtas Arbit' ī cōi vſu ē ſcde decliatōis

Inueniť tamē etiam in tercia · ſicut ponit gregori9 in moraľ · Arbiter ſcd̄m papiaem ē ſecūdae vel tercia declinationis · Scd̄m ſaluſtium eſt ſecundae · ſcd̄m regulas priſtiani eſt terciae

¶ Ad auxiliandum

Fragor ſuffragor patrocinor auxiliorqꝫ

Sūt āmminiculor ⁊ opitulor adiŋciēda

Auxilium dāt iſta tibi ternūqꝫ requirūt

¶ Fragor fragaris nō eſt in vſu · ſed in compoſitis · vt ſuffragor ſuffragaris · ⁊ ſignificat auxiliari verbis ⁊ precib9 · Inde ſuffragium · vt ſanctorum fulti ſuffragŋs a deo adipiſcimur · quod meritis noſtris non valem9 · Inde ſuffragane9 id eſt auxiliarius · Vnde epiſcopi dicūtur ſuffraganei archiepiſcoporum Patrocinor patrocinaris ſignificat defendere · Vnde facet9 · Sic ꝓhibent leges fraudem nō patrocinari · inde patrocinium id eſt defenſio vel auxilium · vt ſpero me beatae vͦgis patrocinio dei gͣtiam nanciſci. ¶ Auxilior auxiliaris ſignificat auxilium facere · ⁊ conſtruiť cum accō ⁊ datio · vt auxilior te vel tibi · Quilibꝫ ꝓximo ſuo auxiliabiť · Inde auxiliator id eſt adiutor · vt ſuoꝝ de9 famuloꝝ indefeſſus auxiliator eſt ¶ Amminiculor ſignificat auxiliari ¶ Opitulor opitularis ſignificat opem ferre · Deutro · xxxv · Surgāt ⁊ opitulenť vobis ·

¶ Ad diuinādum

Vaticinor ꝓfor aurictor auguriorqꝫ

Haec etiam quartum caſum qn̄qꝫ requirūt

Diuinare notāt ⁊ poſſunt eſſe ſoluta

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

¶ Vaticinor vaticinaris ſt diuinare. ꝓphetare. vt
ventuꝝ chriſtū ꝓphetae vaticinabant̄. Inde vatici
nium id eſt diuinatio vel ꝓphetia. vt craſtinā pluui
am tuū praediuinat vaticiniū. ¶ Profor ꝑfaris ſt
procul ab intentione fari ſiue ꝓphetare. ⁊ poteſt re
gere accm̄ cum datio. vt hominib⁹ cladem aſtra ꝑ
phetant̄. inde ꝓpheta. vnde Matthei. xiij. Nō eſt ꝑ
pheta ſine honore niſi in patria ſua. Inde ꝓphetia.
Apocal̄. i. Beat⁹ qui legit ⁊ audit verba ꝓphetiae
¶ Auricitor auricitaris ſignificat futura praedicere
ex rictu auiū. vt nocte bubone clamāte peſtem au
ricitāt̄ īſipiētes ¶ Augurior auguriaris etiā ſt futu
ra praedicere garritu auiū Inde auguriū. Vnde dr̄
Numeri. xxiij. Nō eſt augurium in iacob

¶ Ad laborandum

Molior ⁊ nitor dic conor ſiue renitor

Haec infinitū vel caſum dant tibi quartū

Infinitiuū ꝓprie magis iſta requirūt

Molior moliris ſt cum difficultatē conari. etiā eſt
de magnis reb⁹ machinari. parare. fabricare. exco
gitare. diſponere. vel cum difficultate aut īgenio
aliquid facere. vt nullas molimur inſidias Quidā
moliunt̄ fraudes ɔtra animas ſuas Molior cōponi
tur vt amolior ⁊ ſt remouē. Vn̄ lucan⁹ Heu q̄ītuꝫ
Fortuna humeris iā pondē feſſis amolit̄ on⁹ Demo
lior ſt valde moliri vel deſtruē. vt ibi. Demoliūtur
facies ſuas ¶ Nitor niteris ſignificat laborare. co
nar. parere. qꝛ in partu maximus labor eſt. ꝑ pare
re facit nixum in ſupino. Ouidius. Nitimur in veti
tum ſemper cupimuſq3 negata. Nitor componitur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

vt āmitoꝛ.i. valde miti vel adhaerē. appodiari. Cōmi
toꝛ.i. ſimul miti. vt cōmiſus ē erigē ſcalā. Emitoꝛ.i.
parē. vt ibi. Emixa ē puerpa. Obmitoꝛ.i. obluctari
Inmitoꝛ.i. cōtra miti l' adhaerē. vt iacob vidit dn̄m
inmixū ſcalae Remitoꝛ remiteris ſt rſiſtē. vt oib9
velle remiti nec cuiq̄ cedē nolle extremae dmētie ē
Conoꝛ conaris ſt attētare. vn̄ ouidi9. Quicq̄d
conabat dicere verſus erat.

Ad perſequēdū in malo

Perſequoꝛ inſequoꝛ aemuloꝛ iſectoꝛ ſimul adde

Haec poſcūt quartū quae ſūt ꝯtraria ſenſu.

Ad ſequēdū in bono

Proſequoꝛ et comitoꝛ ſequoꝛ exequoꝛ ac imitoꝛq3.

Sgnāt iſta ſequi. quartū poſcūt ſibi caſum

Sequoꝛ volgen. vt patrē ſequit' ſua ples. Inde
perſequoꝛ. v'volgē. vt ſaule q̄d me pſequeris Inſe
ſequoꝛ v'uolgē of nauolgē. Ignau9 lup9 een blode
wolff. q̄ inſequētiū clamoꝛe paueſcit. Proſequoꝛ
volgē. vt cepta pſeq̄mur Proſequoꝛ te laude.i. lau
do te Sūmi triūphū rgis pſeq̄mur lau. Exequoꝛ.i.
ad effectū pducē. vt ibi. Exequit' rgis mādatū q̄ſ
q3 fidel' Executoēs dicūt' illi p quos iudex ſniaz mā
dat Ecīā dicūt' teſtamtoēs Obſequoꝛ. dienē. vt ae
quū ē ſemb9 obſeq̄ Obſeqmū amicos. vitas odiū
parit. Subſequoꝛ. nauolgē vt delirū ſenē iſana iu
uēt9 ſbſequit'. Secūdo ē latent' ſeq̄. vt is nos ſbſecu
t9 quaeq3 arcana nrā auſcultauit Tertio ē ſeq̄ ſuc
ceſſu tpis vt etat9 ſū ad ſtādū iuri i pfeſto petri ā
infra q̄ttuoꝛ dies ſbſequētes. Cōſequi. krigen. vt
ſingula quaeq3 pecunia ꝯſequūtur Placeriq3 venāt'

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

ꝙđ nunq̄ ꝯſequũtur. Sactia neq̄t aliť q̄ diligẽtia cõſequi. Vide ne quãdo ꝯſecutum eſſe poeniteat.
Sector ſectaris ẽ frequẽtatiuũ de ſequor ſeq̄ris ſed ad dr̃am de ſecutor dicim⁹ ſector p ſyncopã. vt laſſius praetereũtes pedetim ſectat⁹ ſũ. Sector cõpo niť vt aſſector. i. ſequẽdo adipiſci. Cõſector Jñ con ſectaneꝰ Aemulor aemularis ſt diligẽ: vt. ij. ad Corinť. xi. Aemulor eñ vos đi aemulatõe. ſecũdo ſt inuidere Ad thoma. xiij. Nõ in ꝯtẽtõe ⁊ aemula tione. tertio ſt ſequi p inuidiã ł amorẽ. Prouerb. iij. Nõ aemuleris hoiem malũ. p̃s. Noli aemulari ĩ malignãtib⁹. vñ⁹. Aemulor inflať amat ĩuidet ac imitať. Ab aemulor diriuať aemul⁹ id ẽ inuid⁹ vel diligẽs ł ſequax Comitor comitaris. i. ſeq̃ vel cũ alio ire. vñ Thobiae. v. Angelus dñi comiteť vobi ſcũ. inde comitat⁹ id ẽ ſecut⁹. vnde ouidi⁹. Ipſe li cet venias muſis comitat⁹ homere. Si nihil attule ris ibis homere foras Imitor imitaris id ẽ ſequi vnde lucan⁹. Qui te laxis imitať ſarmata bracis. Inde imitãs. vnde lucan⁹ Quas imitãs praeſul bis ſex fert pectore gẽmas

Ad litigandum.

Iurgor ⁊ obiurgor altercor rixor habeť.

Iſta notãt litem nullũq; regẽcia caſum

Iurgor iurgaris ſignificat litigare. vt q̃d iurgaris cõtra me. inde iurgium id ẽ litigium Cato. Ad iur gia ne gradieris Iurgor componiť vt obiurgor ⁊ ſignificat litigare. vt obiurgaui peccatores Item in eodem ſenſu inuenitur iurgo iurgas quod com ponitur a ius ⁊ garrio vel ago. Et dictu iurgare

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

id eſt iure agere vel iure garrire. Quia hi qui cau
ſam dicunt iure diſputant. Et accipitur iurgare in
duabꝰ ſignificationibꝰ. Iurgari enim eſt rixari. liti
gare. ⁊ proprie in cauſis agendis. Etiam eſt repre
hendere. caſtigare. corripere. corrigere. ⁊ impugna
re verbis. vel litigando verberare. Et ſcd̄m hoc cō
ſtruit̄ cum accuſatiuo. Et componitur vt obiurgo
obiurgas quaſi fortiter vel contra aliquem iurga
re. Et ſunt neutra ⁊ abſoluta pro litigare. In alia
vero ſignificatione ſunt actiua. ¶ Altercor alterca
ris vel altercō altercas ſignificat certare. litigare.
Et proprie eſt ſophiſtarum inter ſe verbis litigan
tium. vnde. Plus palpamiſta valet altercāte ſophi
ſta. Inde altercatio id eſt litigatio Rixor rixaris
ſignificat rixam facere. vt rixantur cum magiſtro
ſcholaſtici. Gene. xv. Vir iracundꝰ ſuſcitat rixas

¶ Ad acquirendum

Dic euanaſcōr dic aſſequōr ⁊ adipiſcor
Sortior et lucror nāciſcor cōſequor adde
Iſta petūt quartum dic lucrōr eſſe talentum

Nanaſcor nanaſceris ſignificat acquirere. vt gau
deo ꝙ pingue nactus ſim beneficium Enanaſcor
ſignificat extra alios nanaſci vel acquirere. ¶ Aſ
ſequor. ſignificat ſequi. vt ibi. Defuncti ſunt ōnes
qui me aſſequebātur. Inde aſſecla. id eſt ſeruus ⁊
vt ibi. Aſſeclas ſuos perducat. ¶ Adipiſcor ſignifi
cat acquirere. vt hꝰ inter diſputātes gloriā adep
tus eſt. ¶ Sortior ſortiris ſignificat per ſortes diui
nare vel tribuere. ſubminiſtraee diuidere ⁊ adipi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

ſci. vt ibi. Sortiamur de illa cuius ſit. Coaequalem nobiſcum ſortiti ſunt fidem. Sortior componitur vt conſortior conſortiris. Reſortior reſortiris. Lucror lucraris ſignificat acquirere Unde Marci octauo. Quid prodeſt homini ſi vniuerſum mundum lucretur animae vero ſuae detrimentum patiatur In de lucrum id eſt acquiſitio. vnde ad philippenſes primo. Mihi viuere chriſtus eſt et mori lucrum

Ad emendum

Mercionor dicas mercorque negocior adde

Mercor vult quartum ſed caetera bina ſoluta

Mercor mercaris vendere vel emere vel nundinare vt ibi. Mercabimur et lucrum faciemus. Joſeph mercatus eſt ſindonem. Inde mercator. vt ibi. Non erit mercator in domo domini. Mercionor mercionaris ſignificat aliquid acquirere per laborem. Negocior negociaris ſignificat emere. vt ibi. Negociamini dum venio. Et deriuatur a nomine negocium. Et dicitur negocium quaſi negans ocium. Negocium autem fit in cauſis. ſed negociatio in commercijs. vbi aliquid datur vt maiora quis lucretur. vt ibi. Nolite facere domum patris mei domum negociationis.

Ad blandiendum

Blandior aſſentor obblandior addis adulor

Iſta petunt ternum ſi dicas blandior illi

Blandior blandiris. ſmeken. vt meretrix precaci vultu

blandit̃ adoleſcẽtibꝰ Inde blãdicia. vt ibi. Triſtẽ
blãdiciis delimiuit Blandꝰ dr̃ homo lepidꝰ in v̉bis
Cato. Blandus eſto. Blãdimentũ. vt ibi. Per lin
gue blandimentũ decapit. ¶ Aſſentor aſſentaris ſt
adulari. Inuenit̃ etiã aſſentire. et ſt aſſenſum prae
bere vt adulator eſt aſſentire. Etiam inuenit̃ aſſẽ
tior aſſentiris .i. ꝯſenſum praebere. vñ Gen̄. xxxiiij
Aſſenſi ſunt omnes .i. cõſenſerũt. circũciſis cunctis
maribꝰ Inde aſſentaneꝰ .i. qui cito praebꝫ aſſenſum.
¶ Obblãdior ſt valde blãdiri Adulor adularis
etiam ſignificat blãdiri. vñ Sicut auẽ modulãs ſic
ſtultum fallit adulãs: Inde adulator .i. blanditor.
vnde. Falſus adulator nunꝗ̃ fit verꝰ amator.

¶ Ad letandum

Iucũdor laetor ꝗꝫ iocor gratulor adde

Prima duo ſextum poſcũt ſupma dtm̃

Iucũdor iucundaris ſignificat gaudere. vnde Eccĩ.
iij. Qui honorat patrem iucũdabit̃ in filijs. Iucun
dus .i. hilaris. p̃s. Ecce ꝗ̃ bonũ et ꝗ̃ iucũdum habi
tare fratres in vnum. Iucunditas. vt heſterno ve
ſperi bibi vinum in iucũditate ¶ Laetor laetaris
ſt gaudẽ. vt plaeriqꝫ dum laetant̃ inſaniũt. Vidi
populũ laetantẽ tubiſqꝫ canẽtez. Occurrit ei laetꝰ
et amplexatꝰ eſt hoĩez. Laetor ꝯponit̃ vt collaetor
.i. ſimul gaudere Iocor iocaris. buertẽ. vt ioca
ris mecũ. Gen̄. xxvi. Vidit iſaac iocantẽ cũ rebec
ca. Iocor ꝯponit̃ vt adiocor. vt ibi. Adiocabat̃ in
fantulꝰ occiſori. Cõiocor .i. ſimul iocari Gratulor
gratularis ſignificat gaudere vel geluckebiddẽ Inde
cõgratulor .i. ſimul gaudere. vt cõgratulamini mi
hi. repperi amiſſum.

¶Ad famulãdũ

Obſequor ⁊ famulor mereor cõfamulor adde

Iſta petũt ternũ famulor dic eſſe iubẽti

Obſequor obſeq̃ris . deenen . vt iuueñẽ ſemꝰ obſequi aequũ eſt . Inde obſequiũ . vt ibi . Obſequium amicos . ſed veritas odium parit . Inde obſequẽs bedeenſtich . vt ſi mihi nũc adiumẽto fueris ſemꝑ tui obſequẽtiſſimꝰ ero ¶Famulor famularis ẽt obſequi . obedire . Sꝫ famulari eſt debiti . obſeq̃ voluntatis . obedire ad vtrũqꝫ refert̃ . Inde famulꝰ . Famuli ꝓprie ſũt qui ex ꝓpria ſuoꝝ familia ſũt orti . ſꝫ ſeruꝰ ex cõditione ſeruitutis ¶Cõfamulor cõfamularis cõponit̃ a famulor ⁊ ẽt ſimul famulari . vt extra ſciam eſt hoim in poſterum cui cõfamulemur . ¶Mereor meris . ẽt merito aliquid cõquirere vel lucrari . vt ibi . Maior ẽ mea iniquitas q̃ vt veniã merear Inuenit̃ etiã moereo moeres . moerui moeritum . ⁊ ẽm acq̃rẽ . lucrari . Etiam ſignificat dolere flere . vt ibi . Noli moerẽ celeſtia qñ merẽ . Mereor componit̃ vt demereo . vel demereor ⁊ ſignificat a merito eſſe . vt ibi . Quod ſus demeruit ſuccula ſepe luit . Promereor . i . valde mereor . vt eximia tua in me beneficia necdũ ꝓmerui .

¶Ad gradiẽdum

Ingredior ſimul egredior cõtraria ṽba

Depoſcũt quartũ ſignãt ſimul intꝰ ⁊ extra

Progredior gradior ꝓficiſcor ire tibi ſunt

Iſta ſoluta notes quartũ retinẽt ve locoꝝ .

Dic gradior Rhomã dic ⁊ ꝓficiſcor ad vrbem

Gradior graderis ſt ire. Inde greſſus .i. trāſitus. vel ſignum derelictum in via. vt ibi. Per multos greſſus homo greſſus fit cito feſſus Inde gradatim .i. paulatim. vt nemo repente fit ſummus ſed gra datim aſcendit. ¶ Ingredior ingrederis ſt ire vel intrare. vt ibi. Jeſus ingreſſus domū phariſaei di ſcubuit. Inde ingreſſus .i. introit9. vt templi in in greſſu aquae benedictae fit aſperſio. ¶ Egredior egrederis ſignificat exire Vnde geñ. ij. Fluuiꝰ egre diebatꝛ de loco voluptatis Inde egreſſio. pſal. A ſū mo coelo egreſſio eiꝰ. ¶ Progredior pgrederis ſignificat pcedere. vt ibi. Quae eſt iſta quae pgre ditur tanꝗ aurora conſurgens Inde progrediens ¶ Proficiſcor proficiſceris ſignificat ambulare vt proficiſci volens diluculo ſurrexi. Inde pficiſcens. vt ibi. Homo quidam peregre pficiſcens abijt in regionem lōginquam. Inde piectꝰ id eſt vtilitas vt ibi. Cauſa pfectus ſum lōge ſaepe pfectꝰ

¶ Ad memorādum

Cōmemoror memoror reminiſcor ſiue recordor.

Depoſcūt quartum vel ſextum ſiue ſcdm

Significās cōtra velut obliuiſcor eodem

Memoror memoraris ſignificat recordari. Vnde Eccleſiaſtici. vij. Fili memorare nouiſſima tua ⁊ in eternū nō peccabis Et dicitꝛ indifferēter memoror vel memoro memoras. ¶ Cōmemoror cōmoraris id eſt ſimul memoror. vt quis eſt quem tantum cō memoras Reminiſcor reminiſceris ſignificat re cordari. Vnde pſalmiſta. Reminiſcere miſerationū tuaꝝ dn̄e Recordor recordaris ſignificat praete

rita ad cor reducere. Vnde Lucae decimoſeptimo. Recordari fili quia recepiſti bona in vita tua ¶ Obliuiſcor obliuiſceris ſignificat memoriam alicuiꝰ rei amittere. Vnde eccleſiaſtici. xxix. Gratiam fideiuſſoris tui ne obliuiſcaris. Pſalmiſta. Ne obliuiſcaris pauperum tuorum.

¶ Ad praeliandum

Praelior aduerſor luctor colluctor habeto

Bellor agonizor ſunt haec tibi verba ſoluta

Bellat agonizat potiꝰ tamen approbat vſus

Praelior praeliaris ſignificat bellare Vnde apoca. xii. Michael et angeli eiꝰ praeliabantur cum dracone ¶ Aduerſor aduerſaris ſignificat contrariari. vt ne aduerſeris mihi. alioquin relinquam te. Haec ſibi inuicem aduerſantur. ¶ Luctor luctaris ſignificat pugnare vel ludere. Alanꝰ. Luctatur cum nocte dies cum nube ſerenum Colluctor colluctaris .i. ſimul ludere vel pugnare. Inde colluctatio. Vnde ad eph. vi. Non eſt nobis colluctatio aduerſus carnem et ſanguinem Bellor bellaris. vel bello bellas ſignificat pugnare. vt confortamini et bellate pro re publica Agonizor agonizaris vel agonizo agonizas. Et certare in agone Eccli. iiii. Pro iuſticia agonizare

¶ Ad moechandum

Scortor cum moechor meretricor adulteror addes.

Lenonum verba ſunt haec et cuncta ſoluta

Scortor taris et meretricari Inde ſcortum .i. meretrix Vnde ge. xxxviii. Homines loci illiꝰ dixerunt mihi nunquam ibi ſediſſe ſcortum Moechor moecharis et adulterari Marci. x.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

Vxor ſi dimiſerit virꝝ ſuū ⁊ alīȷ nupſerit mœchat̄.
Jn̄ moechꝰ .i. adulṫ. vn̄ Leuitic. xx. Vterqꝫ moriat̄
moechꝰ ⁊ adulṫa. ¶ Mētricor mētricaris. ſt formi
cari. Jnde mētrix Vn̄ lu. xv. Deuorauit ſbaz ſuā cū
mētricibꝰ viuēdo luxurioſe Adulteror adultera
ris. l' adulteo adulteas. ſt moechari Vn̄ mat. xix.
Nō adulterab. Jnde adulter. Deut. xxij. Morietur
adulter cū adultera Leno lenonis .i. leccator.

¶ Ad ſpaciādum

Ocior ⁊ ſpacior vagor addo meridiorqꝫ

Haec tibi ſūt ꝑmae ſūt haec tibi v̉ba ſoluta

Ocior ociaris ſt ocio vacare. Et venit ab ociū. Vn̄
Prouer. xxviij: Qui ſectat̄ ociū ſtultꝰ ē ⁊ replebit̄
egeſtate ¶ Spacior ſpaciaris ſt ambulare cauſa re
creationis. Et venit a ſpaciū .i. diſtātia. Vnde eccle
ſiaſtes .iij. Suis ſpacijs tranſeunt vniuerſa. ¶ Va
gor vagaris ſt ſpaciari. errare. diſcurrē. vt noſtra
tes vagabant̄ incerti. Canti. ꝓ. Vagari incipiam
poſt gregē ſodaliū tuoꝝ ¶ Meridior meridiaris
ſt ſpaciari poſt meridiē. vel quieſcere in meridie.
Job. xxiiij. Inter aceruos eoꝝ meridiati ſunt

¶ Ad cadendum

Labor ⁊ illabor dilabor ſiue relabor

Simplex ꝯpoſitū labor tenuere ſolutum

Illabor foueā ſi ponas praepoſituram

Labor laberis ſt cadere. Vnde cato. Labit̄ exiguo
qđ partū eſt tempore lōgo. Et ē dr̄ā inter labor v̉
bum ⁊ labor nomen. vn̄ꝰ Me grauat ille labor ſub
cuius pondere labor. Inde labes .i. macula. vt ibi.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

Si poſt vina labes nō vini ſed tua labes ¶ Illabor
illaberis : inuallen. vt heſterna lectio hacten⁹ me
fugiēs menti meae iam illabit̄ ¶ Dilabor dilaberis
diuerſimode ſ̄t cadē. vt rupta zonae burſa īpoſitū
aes dilabit̄ Relabor relaberis. wederuallen. vt
iam ſan⁹ effect⁹ caue ne relabaris ¶ Delabor dela
beris ſ̄t deficere. vt ꝟ⁹ itinerādo feſſus humi delabi
tur Prolabor ꝓlaberis. vallen. vt da mihi quē
dilexi ſine ꝓlapſu Si fract⁹ ꝓlbat̄ orbis ī ruinae pa
uedimē puemes ¶ Elabor. wt den handē ontualiē
vt anguilla de facili elabit̄ de capientiū manibus.
Eciā ſ̄t euadē. vt aliemis diſpendijs edoct⁹ elabor
pericula Praeterlabor ver by gaen. vt demeritis
tuis exigētib⁹ hoc vnū epulaꝝ te praeterlabit̄.

¶ Ad medicandum

Dic medicor medeor cōiunge medelo medelor

Vult medicor quartū ſed vult medeor tibi ternū.

Ars tibi cōcedit nō vſus caetera bina

Medicor medicaris. ł medico medicas ſ̄t medici
nā dare. vt in ſequētia. Mūdū ſuo cruore medicat
.i. ſanat. Male ſan⁹ medicat̄ medica medicamine.
¶ Medeor mederis ſ̄t medicinā dare. Et carȝ ſupi
no. Vn̄ alexand. Nullū liquor medeorq̄. Graeciſta
Accēm medico medeorq̄ datū. Exigit. ac medicor
hūc caſū poſcit ꝛ illū Medelo medelas ł medelor
medelaris eciā ſ̄t cū praedcis ꝫ nō ſūt multū i vſu.

¶ Ad incipiendum

Ordior incipior ſimul his exordior adde

Principiare notāt quartū ſił haecq̄ requirūt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

Ordit͛ mulier · ordítꝰ ꝓuenit inde

Ordit͛ ſapiēs . tūc exit ab ordior orſus

Principium dabit initior dabit hoc holocauſtū

Ordior orditis hñs orditꝰ ſum ī praeterito ꝭt iape taelā texē Vñ hz orſus ſū ī praeterito ꝭt iape loqui lectionē magiſter egregie orſus ē Exordior exor diris · beginē · vt tuae epl͞ae exordiū egregie exor diris Initior · beginē · vt euāgelij initiū baſſe ini tiaris · 2° ꝭt offeren · vt pullū ad beatae v͛gis ma riae honorē initior · ¶ Ad querelandum

Cōqueror atqꝫ queror lamētor ſiue querelam

Et qñqꝫ petunt ternū · de te queror iſtis

Queror querens . clagen . vt vetēa ſero querimur

Inde queſtꝰ .i. querimōnia · ꝉ lucꝝ · vt vetus haec querimonia ē · Inde querulosus .i. quaerela plenꝰ vt is eſt querelosus hō Cōqueror clagē · vt de te mihi is ꝗ pl͛imū ɔquerit͛ Querulor querelaris idē ꝭt · vt ſupabūde ꝓuiſꝰ q͞relaris Lamētor taris ꝭt flē · vt ibi muliēs ſedētes ad monumētū lamētabā tur dñm · Te larga reqrebāt lamēta

¶ Ad negandum

Inficior ꝑmae dic defiteorqꝫ ſcďae

Cum quarto ternū ſimul haec duo v͛ba requirūt ·

Inficior inficiaris v͛ſekē · vt neutꝝ inficior · vtꝝ qꝫ cō cedo ¶ Cōfiteor ɔfiteris · belien · vñ ouidiꝰ Cōfite or ſi q͞d ꝓdeſt delicta fateri Defiteor defiteris ꝭt de negare · vt culpā reꝰ defitet͛ impunitꝰ ¶ Diffiteor

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

diffiteris ſt aliqua fateri ⁊ aliq̄ negare

¶ Ad naſcendum

Dic orior naſcor ⁊ quāe ꝯpo͞is ab illo

Ortū ſignare decet iſta ſoluta notare

Si dicas oreris orior bū ſit tibi ternae

Dicas oriris orior bū ſit tibi quartae

Orior oreris vel oriris ſt naſci. vt ibi. Regali ex ꝓgenie maria orta refulget. Quāuis olim orior fuit terciae ꝯiugatōis ē tū hodie ſaepiꝰ quartae ꝯiugationis. 2° orior ſt ortū facē. Vū ꝑs A ſol ortu vſqꝫ ad occaſū. ¶ Naſcor naſceris ſt de vtero exire. vt naſcit̄ chriſtꝰ ex maria v̓gīe. Jn̄ renaſcor. praenaſcor. enaſcor ⁊ c̄.

¶ Ad amplexādum

Amplector ſimul amplexor ꝯplector habeto

Iſta petunt quartū velut ē ꝯpleſtor amicū

Amplector āplecteris. ōmeuāgē. vt bnardo venienti ioānes occurrit mediūqꝫ illū āplectit̄. eiꝰ .i. g̃tulat̄ aduētū. Cōplector idē ſt ¶ Amplexor āplexatis ē v̓bū freq̄ntatiuū. vt tua beniuolētia me āplexatis

¶ Ad verecūdiam

Dico verecūdor vereor dic revereorqꝫ

Primū nō trāſit ſed poſcūt caetera quartum

Reor veris ontſien. of vruchtē. vt ibi. Nō venit ad ſiluā quaecūqꝫ rubeta v̓et̄ Quis tm̄ tret ꝙ i trēdo v̓et̄ Reuēor reuēris ſt hōrāe aliqͣ cū tioē vt ibi. Doctorē rūtē tuū ſapia ꝑma. Verecūdor verecūdaris

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

ſchamen. Vnde cato. Verecundiam ſerua

¶ Ad plactandum

Cauſor cauſidicor plactor qꝫ cōplactorqꝫ

Sunt actiua ſimul ⁊ deponētia verba

Dum ſūt actiua tūc dicas cauſo iohem

Sed cum deponūt da terno cauſor vt illi

Cauſor cauſaris ē cauſas agē. ł repraehēdē. calū
niari. inculpare. ꝯqri. exigē ł i cauſā ducē Ad tho.
iii. Cauſati ſumus iudaeos ⁊ graecos oēs ſub pctō
eſſe Cauſidicor cauſidicāris . ē cauſas in iudicio
dicē. weerſprekē. Inde cauſidicꝰ .i. iuriſta. vt ibi.
Nulli cauſidico ceoꝛ ee̅ fidē neqꝫ dico. Poſti ꝓ mo
dico fit amicꝰ ⁊ hoſtis amico Plactōr plactaris
vel placto plactas . pleytē. Hic plactor plꝰ q̄ꝑ pla
cito tamē extat vtrūqꝫ Cōplactor cōplactaris
ſignificat ſimul plactare

¶ Ad fatendum

Hic fateor hic ꝯfiteor hic ꝓfiteorqꝫ

Iſta petūt quartū depoſcūt ⁊ ſibi ternū

Fateor fateris ē manifeſtare. vt fateor mea facta
coacte. Hūc fatuū fateor Cōfiteor ꝯfiteris ē ſił
dicē. ſ. corde ⁊ ore vt ꝯfiteor deo pctā mea. Cōfite
or ſpōte. Diffiteor diffiteris ē negare. vt ſemꝑ
tibi famulari haud diffiteor. ¶ Profiteor ꝓfiteris
profeſſye doen. vt quiqꝫ ſuas religioſi regulas ꝓ
fitēt. ſecūdo ē belien. vt ꝓfiteor deū oīm creatorē

¶ Ad largiendum

Largior eſt quartae ſił ac ipatior adde.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

Hac donare notāt terciū quartūqꝫ requirūt

Largioꝛ largeris ·geuen· of werden gegeuen· vt egenis munuſcula largimur. haud larga manu·
¶ Partioꝛ ꝑtiris ſignificat diuidere. vt ibi·partiti ſunt veſtimēta mea Impartioꝛ impartiris ·geuē vt ibi· Pauperis in ſpecie cū chriſtꝰ venerit ad te· Impartire ſibi quod dedit ipſe tibi·

¶ Ad hortandum

Hortoꝛ ⁊ exhortoꝛ ſimul his adiungito ſoloꝛ

Iſta petūt quartū velut eſt exhortoꝛ amicum

Hortoꝛ hortaris ·Et ſuadere· cōfortare·inſtigare· vt tuo hortatu hoc agā alias nō facturꝰ ·Inde exhortoꝛ exhortaris ·ſignificat diligēter hortari· vt te vt amicum exhortoꝛ litteris īdefeſſe opam dare Adhortoꝛ ⁊ cohortoꝛ id eſt ſimul hortari Dehortoꝛ.i. diſſuadere· vt deſidiam dehortoꝛ Soloꝛ ſolaris ſignificat ſolatium praebere. vel alloqui vnū ⁊ derelictum· Nam qui ſolaꝛ ſoli ſe applicat dum loquiꝛ et ſolitudinem leuat ſuo alloquio· Vnde horatiꝰ in epiſtolis · Inſtruit exemplis inopem ſolaꝛ egenū·
¶ Conſoloꝛ cōſolaris ·troeſten· vt ibi· Non ē qui cōſoleꝛ eam Deſoloꝛ deſolaris ſignificat triſtari· Inde deſolatus

¶ Ad vituperādum

Conuicioꝛ dicas ⁊ cōtumelioꝛ addas

Vituperare notāt ⁊ terno cōſociantꝛ

Cōuicioꝛ cōuiciaris ·ſchānde ſpreken Vn̄ mar·xv·

Qui crucifixi erāt cum eo conuiciabuntur ei· Inde

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

cōuicium. ſchande. vt is mea conuicia rixando denudauit. ¶ Contumelior contumeliaris. ſchenden. Inde contumelia. Vnde Actuum quinto. Digni habiti ſunt pro nomine ieſu contumeliam pati. Maleficia contumelia affecti iuxta ſua demerita necantur.

¶ Ad ſuſtinendum

Dic patior dic cōpatior dic ꝑpetiorq̧

Iſta pati ſignāt quae quarto iungere debes

¶ Patior pateris. lyden. vt ibi. Graue eſt damna pati grauius ſua damna tacere. Inde patiens et patientia. vt ibi. Clarior eſt cunctis merito patientia virtus. ¶ Compatior compateris ſignificat medelyden. vt ſunt qui triſtibus non compatiantur. ¶ Perpetior perpeteris. lyden. vt heu quantas hodie perpeſſi ſumus confuſiones

¶ Ad indignandum

Auertor dic indignor dedignor habeto

Iſta petūt quartum ſed ſunt qn̄q̧ ſoluta

Auertor auerteris ſignificat ſpernere. Vnde boecius. Eheu q̄ ſurda miſeros auertit̄ aure. Is meam paupertatem auertitur. Etiam dicitur auerto auertis. afkieren. vt a foeminis oculos auerte. Is meam paupertatem auertit. Hoc deus auertat. Indignor indignaris. veron weerden. vnde Joannis ſeptimo. Mihi indignamini quia totum hominem ſanum feci. Dedignor ſignificat idem

Ad videndum

Miroꝛ conſpeculoꝛ cōtēploꝛ cōtuoꝛ adde

Iſta videre notāt quae debes addere quarto

Miroꝛ miraris ſt pſpicē. laudare. vel p miro hr̄e vt ibi. Miramur q3 magis quos munera mentis adornāt. q̄ q̄ corporeis emicuē donis Cōſpeculoꝛ cōſpecularis ſt vidē paul. vt prudētū ē vētura cō ſpeculari Cōtēploꝛ ɔtēplaris ſt vidē. pſpicē. ri mari. Et ppꝛie refert ad iuiſibilia. vt religioſoꝝ ē calcatis curis oib9 ſui ɔditoris faciē ab itra pſaepi us ɔtēplari Cōtuoꝛ cōtueris ſt vidē. vt iratus b9 ardētib9 ɔtuit ocul. 2° defendē. vt pſaepe ab ini micis cōtuit nos de9 Ad amādum

Aemuloꝛ ⁊ zeloꝛ ⁊ quae ɔpomis ab illis

Iſta petūt quartū velut eſt te zeloꝛ amicū

Zeloꝛ depones. zeloꝛ cōmune notabis

Aemuloꝛ aemularis ſt diligē. vt. ij. ad Coꝛ. xi. Ae muloꝛ vos di aemulatōe. 2° ſt iuidē. Ad ro. xiij. Nō in ɔtētiōe ⁊ aemulatōe. 3° ſt ſeq̄ p iuidiā l' amorē ps. Noli aemulari i malignātib9 Zeloꝛ zelaris et zelo zelas ſt amaē. iuidē. ſeq̄ p amorē l' iuidiā vt ibi zelo zelat9 ſū dn̄m. ps. zelaui ſup inimicos pacē pctoꝝ vidēs Zelotyp9 dr inuidioſus vel ſu ſpicioſus Ad loquendū

Foꝛ loquoꝛ ⁊ pfoꝛ ⁊ colloquoꝛ alloquoꝛ affoꝛ

Ꝓloquoꝛ addat multiloquoꝛ aſſociat

Ternū cum quarto tibi depoſcūt ſimul iſta

Sed tm̄ quartū depoſcūt alloquoꝛ affoꝛ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

For faris ſt loqui. Vn̄ ꝓſpet. Nam fari recte im
ſeꝝ eſt ⁊ viuē praue. Qui multū fatur ſtultiſſimꝰ
eſſe ꝓbat͛. Inde famē .i. loq̄la. vt ibi. Ne lewi ſaltē
maculare vitā famine poſſes. Profor ꝓfaris ſt
pronoſticare futura. vt is ſemp mala ꝓfat͛: Inde
ꝓpheta. Affor affaris . to ſprekē. vt ibi. Grabri
elem archangelū credimꝰ diuinitꝰ te eſſe affatum
Inde affabilis . toſprekelic. vt dn̄s noſter affabil̄
eſt ⁊ perhumanꝰ. Effor effaris . wtſpreken. vt
is mētis cōceptum nequit effari. Inde effabil̄. wt
ſprekelic. Ineffabil̄. on wtſprekelic. vt ibi. O in
effabilē viꝝ Praefor praefaris: weerſpreken.
vt haud intereſt iuuenū praefari. In̄ praefatio .i.
ps miſſae Loquor loq̄ris ſprekē. vt i dn̄oꝝ curys
ſūt cliētū greges cūctis ad grām loquentiū. Os ad
os loq̄. tegē woerdich ſprekē. Loquor p̄t ꝯpoī cū
oībꝰ adiectiuis fere. vt multiloquor. ſtultiloquor
⁊ c̄. Alloquor alloq̄ris . toſprekē. vt Bꝰ phūane
allocutꝰ ē me. Alloquor hūc affor dicas illi loquor
et for Eloquor. wtſprekē. vt q̄q̄ vt rhetor elo
quaris . nō tn̄ euades. Is ſūmae eloquētiae vir ē.
Colloquor ſimul loqui. In̄ colloquiū. Prolo
quor. vele kallē. vt quid cōducat ita proloqui. Se
cundo ſt alteriꝰ cauſam agere. vt is nō habʒ opꝰ
prolocutore Obloquor. tegē ſeggē. vt obloqua
tur qui velit. ſecūdo ſignificat detrahē. vt vulgare
eſt obloqui Praeloquor. weerſprekē. vt in p̄lo
quia ſtulti mitūtur. ſecūdo ſt coram iudice loqui.
Subloquor. bedregē. vt blandiētium ē ſubloq̄
ſecūdo ſignificat goede woerde geuē. vt ſubloq̄re
ſi famā cupis habere Circūloquor. ōmekallē. vt
oportet turpia circumloqui. Interloquor. ſt ſmo

ſtem interrūpere ¶Ad rogandū

Deprecor atq3 precor duo deponētia verba

Haec poſcūt quartū ſic dicas deprecor illum

Precor p̄caris . bidde . vt ibi . Precamur ſancte domine defende nos ī hac nocte. Deprecor deprecaris . ſeer bidde . vt dep̄cor te humillime . Inde deprecatio . een gebet . vt ibi . Multū valet dep̄catio iuſti aſſidua . ſecundo dep̄cor ſignificat denegare . vt ibi . Saepe precor mortē mortē q3 dep̄cor idem . ¶Imprecor imprecaris . vloeken . vt nō bonorum ē proximo plagas imprecari

¶Ad emendum

Dic precior dic apprecior duo ſūt tibi verba

Quae poſcūt quartū ſolidis p̄cior trib9 agrum

Apprecio p̄cio reperit nō niſi raro

Precior preciaris . werdiren . vt hūc codicem duob9 aureis precior . Antiq̄ dicebāt p̄cio p̄cias ¶Apprecior appreciaris . werdirē . vt nequā te vilipēdes obolo nō apprecior . Antiq̄ dicebāt apprecio . vt ibi . Acceperunt argenteos quos appreciauerūt a filijs iſrl' ⁊c̄ . ¶Ad ambulandū

Dic gradior dic aggredior dicas q3 greſſor

Iſta petūt quartū petr9 aggredit̄ vrbem

Gradior graderis ; gaen . vt gradior thomā . Inde greſſus id ē tranſit9 . vt ibi . Per multos greſſus homo greſſus fit cito feſſus . Et gradior componit̄ cum praepoſitionibus vt aggredior . congredior

egredior. ingredior. praegredior. regredior. ꝓgre
dior. trāſgredior ⁊c. Graſſor graſſaris. frequē
tatinū eſt a gradior. Etiam ſignificat male agere.
vt aliquem inuadere. Inde graſſator id eſt maleſi
cus.

¶ Ad deſtruendum

Molior ⁊ demolior hoc verbū ſibi iunge

Infinitiuo vel ſaltem iungito quarto

Molior moliris ſignificat machinari. parare fabri
care. excogitare. diſponere. cum difficultate. vel i
genio aliquid facere. vt plaeriqꝫ fraudes moliun
tur. ¶ Demolior demoliris ſignificat corrodere. vt
ibi. Theſaurizate vobis theſauruz i celo. vbi nec
aerugo neqꝫ tinea demolitur. ſecūdo ſignificat dif
ficulter ⁊ ingenioſe agere. vt artis opus demolior
¶ Amolior amoliris. ſignificat remouere. auerte
re. Vnde lucanꝰ. Heu quantum fortuna humeris
iam pondere feſſis amolit̄ onus.

¶ Ad morandum

Commoror atqꝫ moror ſic demoror immoror adde

Iſta morā ſignāt. ſūt haec qꝫ verba ſoluta

Moror moraris ſignificat impedire vel impediri. vt
moror te. moror a te. ⁊ ſic eſt verbum cōmune. Sz
quando eſt verbum deponentale tūc ſignificat ha
bitare. Vnde ouidius. Errat ⁊ in nulla parte mo
ratur amor. Inde mora id eſt tarditas. vt ibi. Me
mos moroſum mora me facit eſſe moroſum Mo
ror componitur demoror. immoror. commoror.
Et ſunt fere eiuſdem ſignificationis. vt ibi. Meli

ũs eſt commorari dracombus q̄ mulieri nequam

Ad hoſpitandum

Dic caſtrametor campis et hoſpitor addis.

Haec duo ſũt p̃mae quae ſũt ſimul ambo ſoluta

Caſtrametor caſtrametaris ſignificat diuidere. ponere vel mutare caſtra: vt caſtrametati ſunt filij iſrahel. Lucanꝰ Audax heſperios veniam metator in agros Caſtrametor hic ſignificat hoſpitari quia qui caſtrametatur facit ſibi hoſpitium. Caſtrametor etiam ſignificat bolwercken. vt cautum eſt caſtrametari aduerſus inimicoruz inſidias Hoſpitor hoſpitaris herbergeren. et ſignificat recipere vel recipi hoſpitio. vt hoſpitor te. id eſt te hoſpitio recipio. vel hoſpitor tecum. id eſt in tuo maneo hoſpitio.

Ad regratiãdum

Gratiõr et grator ſimul atq; regratior adde

Haec tria ſunt p̃mas quae debes addere terno.

Gratior gratiaris. dancken. of verbliden Inde gratulor. et congratulor. vt ibi. Congratulamini mihi amici mei. et cetera. Grator grataris ſignificat idem cum praedictis. ſed non eſt multũ in vſu. Regratior regratiaris ſignificat grates reddere. weder dancken. vt regratior tibi. q̄ plurimũ ꝓpter impenſa tua in me beneficia

¶ Ad expectandum

Opperior dicas q[ue] moror et praeſtolor addas

Iſta petūt quartū velut eſt ego praeſtolor illū.

Opperior oppiris ſt expectare. Vñ horati9 Nec tar
dum opperior, nec praecedētib9 inſto. Iñ opperiēs
.i. expectās Vñ prudēti9. Opperiēs ꝯprēs moriturā
virib9 iram. Operior etiam eſt verbū paſſiuū a ver
bo operio operis. Vñ ouidi9. Stantib9 extataq[ue]
operit' ab aequore moto. Et ibi. Opperior ſpecta.
operit me veſtis amoena Moror moraris ſt habi
tare. Et ſic eſt deponētale. vt morat9 ſū dauātriae
q[uod] plurimis ānis vel ānos Sed quādo ē gnis cōmu
nis tūc ſignificat īpedire vel impediri. Praeſto
lor praeſtolaris ſignificat. verbe ydē. vt praeſtolor
tuū trib9 horis aduētum

¶ Ad diuidendum

Partior eſt quartae cui ſortior addere debes

Haec cum cōpoſitis poſcūt quartū ſibi caſum

Quadripartior his ſimul atq[ue] bipartior adde

Adde tripartior et cōpartior omnib9 iſtis

Partior partiris. deplen. vt ibi. Partiti ſunt veſti
menta mea ſibi Bipartior bipartiris. ſignificat
in duas partes diuidere. Vnde donat9. Qualitas
nominū in quo eſt. bipartita eſt. ¶ Tripartior tri
partiris ſignificat in tres partes diuidere. vt theo
logicae v̄tutes tripartiūtur in fidem et caritatem.
¶ Quadripartior q̄dripartiris. ſt ī quattuor ptes
diuidere, vt virtutes cardinales quadripartiunt'.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

in iuſticiam prudētiā fortitudinē et tēpantiā. ¶ Sortior ſortiris .lot werpen. vt ibi. ſortiamur cuiꝰ ſit.

¶ Ad moriendum

Dic morior dic cōmorior defūgor habeto.

Iſta mori ſignāt et ſūt tibi v̓ba ſoluta

Et morior quartae reperit̄ nō niſi raro

Morior moreris vel moriris .ſteruē. vt ibi. Eſt i amore mori veneris ſꝫ ſubdere mori. ¶ Cōmorior mede ſteruē. vt cōmoriunt̄ iuſti et iniuſti ſorte tñ i equali Defungor defungeris .ſteruē. Inde defunctus .i. mortuꝰ . vt ꝓ defunctoꝝ reḡe pſaepiꝰ orandum eſt

¶ Ad verſificandū

Verſificor dic metrificor quae ſūt tibi ṕmae

Haec verſus faciūt haec ſūt tibi verba ſoluta

Verſificor verſificaris ſt verſus facere. vt ibi. Latinū fari bñ ſcribē verſificari. haec tria nullꝰ hꝫ niſi creber ꝯferat vſus Metrificor metrificaris ſt idē

¶ Ad menſurandū

Metior ac metor pariterqꝫ remetior adde

Menſurare notāt quae quarto iungē debes.

Metior metiris .meten. vn̄de horaciꝰ in epiſtolis.

Metiri ſe quenqꝫ ſuo modulo ac pede verꝫ eſt.i. cōueniēs eſt. Remetior remetiris .weder meten. vt ibi. Eadem menſura qua menſi fueritis remetietur vobis. Dimetior dimetiris ſignificat diuerſimode metiri. p̄s. Laetabor ptibor ſicciman et cōuallem tabernaculoꝝ dimetiar. Metor metaris ſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

metam ponere. ſecundo ſt menſurare. Inde meta id eſt via. vt ibi. Cum tua cura metis vicinis parato metis

Ad miſerādum

Dic miſeror dic ꝓpiciot ſimul ⁊ miſeret

Da miſeror quarto ꝓpicior addito terno

Sed gtm̄ ſiue dtm̄ vult miſereri

Miſereor miſerearis. ontferma. ⁊ ē opis. vt miſereor pauꝑem id eſt ſignuz ⁊ op9 miſericordiae ſibi exhibeo. Miſereor miſereris. verbermen. ⁊ eſt cordis. vt miſerere mei vel mihi domine Propicior ꝓpiciaris. godertiren weſen. vt ibi. De9 ꝓpicius eſto mihi pctōri. Inde ꝓpiciatio. Pſalmiſta. Qr apud te ꝓpiciatio eſt

Ad cōuertendum

Cōuertor dicas. cōuerſor inſup addas

Sunt actiua ſimul ⁊ deponētia verba

Cum ſūt actiua tūc quarto ſociant

Sed cū deponūt ea tūc ſoluta notent

Cōuertor cōuerteris: bekiren. vt ibi. Cōuertimini ad me ⁊ ſalui eritis. Pſalmiſta. Cōuertere dn̄e captiuitatem noſtram. Cōuerto cōuertis. bekiren. vt ibi. Cōuerte nos de9 ſalutaris noſter. B9. ſtatuit ſe prorſus cōuertere. ſecūdo ſignificat ōme kiren. vt ꝓpoſitio cōuertit. tertio ſignificat belegē vt hāc pecuniam meum in vſū cōuertam Ver

ſor verſaris · verkiren · vt hꝰ negociandꝰ brugen verſat̄ dauētriae · Victꝰ circa difficilia verſat̄ Cō trouerſor cōtrouerſaris · twiſten · Inde cōtrouer ſia Tergiuerſor tergiuerſaris · vleen · vt veſtra tes tergiuerſati ſūt · ſecūdo ſignificat bewimpelen vt hoc nulli tergiuerſatiōe poteſt celari id eſt colo rari ·

Ad reuertendum

Dicas regredior retrogrediorqꝫ reuertor

Iſta ſoluta notes quartū poſcūtqꝫ locorꝫ

Regredior rhomā dicaſqꝫ reuertor ad vrbem

Regredior regrederis · weder gaen · vt dauantri am regredior · Inde regreſſus · een wederganck · vt ibi · Regreſſus eius ad patrem Regredior re trogrederis · achterwert gaen · vt in via dei nō pro gredi retrogredi eſt · Cācer retrogredit̄ ⁊ plaeri qꝫ ſcolaſtici · Reuertor reuerteris · wederkiren · vt ibi · Reuertere reuertere ſunamitis

Ad prandendum

Dic epulor veſcor ⁊ quae cōponis ab illis

Haec prandē notāt epulor dic eſſe ſolutū

Veſcor vult ſextū priſcū negat atqꝫ ſupinū

Epulor epularis · eten · vt ibi · Epulemur in azimis ſinceritatis ⁊ veritatis · Veſcor veſceris · eten · Vnde geneſis tercio · In ſudore vultus tui veſcē ris pane tuo · ſecundo ſignificat gebruken · Vnde trenorum quarto · Qui veſcebantur voluptatibꝰ interierunt ·

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

¶ Ad arguendum

Dic argumētoꝛ ſil' ac altercoꝛ habeto

Argumēta notāt. quae dicas eſſe ſoluta

Argumētoꝛ argumētaris ſt argumēta facē l' xpo
nē. Jn̄ argumētatio. i. diſputatio. ¶ Altercoꝛ alter
caris ſt v́bis ↄtēdē l' diſputare. vt acerbiſſime al
tercant̄ ſophiſtae. Plus palpamiſta val; altercāte
ſophiſte. Inde altercatio id eſt lis.

Ad moderandum

Dic moderoꝛ dic cōmoderoꝛ quae ſūt duo ꝑmae

Atq; modos ſignāt quāe debes iungere quarto

Actiuū modero reperit̄ nō niſi raro

Moderoꝛ moderaris. matigen. Vn̄ Prouerbioꝝ.
xvij. Qui moderat̄ ꝑmōes ſuos doct9 ⁊ prudēs eſt.
Vinū moderate ſumptū acuit ingeniū. Jn̄ modera
men. vt ibi. Sitq; mod9 poene iuxta moderamina
culpae Cōmoderoꝛ cōmoderaris ſt idē.

¶ Ad cantandum

Eſt modeloꝛ cāto dic ꝑmae dicq; ſolutū

Cōmoduloꝛ ſimul āmoduloꝛ cōpoms ab illo

Moduloꝛ modularis ſt melodias facē. vt ibi. Lau
des ſaluatori voce modulemur ſupplici. Modulo mo
dulas ſt idē Cōmoduloꝛ ⁊ āmodoloꝛ ſignificant
cum alio modulari

¶ Ad iraſcēdum

Iraſcoꝛ ternae tibi ſit verbumq; ſolutū

Cui9 compoſitū raro reperim9 in vſu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

Iraſcoꝛ iraſceris ẜt ad irã ꝓuocari. vñ p̄s. Iraſci mini ⁊ nolite peccare Pctõꝛ videbit ⁊ iraſcet̃. den tib9 fremet ⁊ tabeſcet ¶ Ad opandũ

Eſt operoꝛ ṕmae qđ debes iungê quarto

Et ſua cõpoſita duo quae ſũt articulata

Actiuũ cui9 opero raro dabit vſus

Operoꝛ oparis. arbeyđẽ. vñ Lu. xiij. Sex dies ſũt in q̃b9 licet opari. ¶ Cooperoꝛ copari. mede arbei den. Vñ ad rho. viij. Diligẽtib9 deũ oia coopant̃ in bonũ. Diuina coopante grã faciam quae hoꝛtaris ¶ Ad furandum

Furoꝛ furaris hoc verbum ſit tibi ṕmae

Cõpoſitũq3 negat qđ debes iungê quarto

Furoꝛ furaris. ſtelẽ. vt ibi furati ſũt nob dormien tib9. Furari nocte ſolit9 fur đr eẽ Cõfuroꝛ. medeſtelen ¶ Ad teſtificandũ

Teſtificoꝛ teſtõꝛ ⁊ quae cõponis ab illis

Verba petũt quartũ velut eſt dic teſtoꝛ alũnũ

Teſtoꝛ teſtaris. tugen. Vñ lu. xvi. Vt teſtet̃ illis. ne ⁊ ipſi veniãt in hũc locũ toꝛmẽtoꝝ. Scđo ẜt aliquẽ in teſtẽ ſumẽ. vt teſtoꝛ vos. Tercio ẜt teſtamẽtũ facẽ. vt nõdũ teſtat9 ſũ int̃ oia vite pñtis diſcrimina Teſtificoꝛ. tugẽ. Vñ ṕma iohis. v. Spus ẽ q̃ teſtificat̃ qm̃ chriſt9 ẽ vitas Ad maledicẽdũ

Dicas deteſtoꝛ dic execroꝛ ⁊ maledico

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

Detestoꝛ detestaris . ẜt maledicere. Vñ mat. xxvij
Coepit detestari ⁊ iurare. ſecũdo ẜt ſpernẽ. vñ ꝓ
uerb. xiij. Detestant̃ ſtulti eos qui fugiunt mala.
Protestoꝛ ẜt tugẽ. vnde Joh. xiiij. Protestat⁹ eſt
dicẽs . q2 vn⁹ ex vobis me tradet Attestoꝛ ẜt tugẽ
Vñ gene. xliiij. ſub attestatiõe iuramẽti. Cõtestoꝛ
ẜt te tuge nemẽ Psal'. Audi ꝑl's me⁹ ⁊ ꝯtestaboꝛ
te. Obtestoꝛ ẜt tugẽ. Vnde Piere. xlij. Obtestat⁹
ſũ hodie Execroꝛ execraris ẜt maledicere. excõi
care . extra ſacꝝ facere. Vnde ps. Tota die verba
mea execrabant̃. Execro execras ẜt idẽ Maledi
co maledicis . vt Leuitici. x. Qui maledixerit pñi l'
matri morte moriat̃ Maledico regit dtĩ vel accm̃
vt is maledixit me. i. he vermaledide my. Sed ma
ledixit mihi. he verſpreckt my

Ad promittendũ

Polliceoꝛ cũ polliatoꝛ ꝓmittere ſignãt

Quartũ cum terno dabis iſtis polliceoꝛ tem

Polliceoꝛ polliceris . ẜt ꝓmittere. vñ Veſter. in
Argentũ qd polliceris tuũ ſit. Inde polliat⁹ Vnde
geñ. xxviij . Poſſideas terram quã polliat⁹ eſt auo
tuo. Ouidius. Polliatis diues q̃libꝫ eſſe p̃t. i. ꝓmiſ
ſionib⁹ . Item pollicemur ſponte. ꝓmittim⁹ coga
ti. Polliatoꝛ polliatatis . ſignificat frequenter
ꝓmittere. vt haud cõples qd polliatatis

Ad excitãdum

Expergiſcoꝛ ⁊ experioꝛ velut excito ſignat

Iſta petũt quartũ velut expergiſcit̃ illud

Expergiſcoꝛ expgiſceris . ontwakẽ. vñ Eſa. xxvi.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

Expergiſcimini ⁊ laudate   Experior expiris ſt ꝓ
bare vel ꝓbari. ↄgnoſcē vel cognoſci. tentare vel
tentari. Vñ Eccī. viij. Qui cuſtodit praeceptū nō
experietᷣ q̄cq̄ꝫ mali. Inde expt9 . ondersocht. Vnde
Eccī. xxxiiij. Vir ī multis expert9 cogitabit multa.
Ectito excitas . weckē. Vñ p̄s . Excita dñe potē
tiā tuā ⁊ veni. ſecūdo ſt verweckē. vñ Actuū. xiij
Excitauerūt perſecutionem in paulum
Ad nihilandum
Eſt fruſtor p̓mae ſimul ⁊ ſua ↄpoſitiua
Annichilare notāt. quae debes addere quarto
Fruſtror fruſtraris ſt ānichilare. fallē. decipere
Vñ ps. Iurauit dñs de9 ⁊ nō fruſtrabitᷣ eū   Per
fruſtor idē ſt   Cōfruſtor ↄfruſtraris ſt idē
Ad vindicandum
Vlaſcor tene. per qd̓ vindicta notatᷣ
Additᷣ ⁊ quarto de9 vt vlaſcitᷣ iram
Vlaſcor vlaſceris . wreke̅. vt ꝓhibuiſti me ne
vlaſcar me hodie manu mea. Iñ vltio. vt ibi. Ad
facim9 duplex nō ſuffiat vltio ſimplex. Inde vltor
Vñ pſal. vt deſtruas inimicū ⁊ vltorem
Ad inſidiādum
Inſidior p̓mae cum terno iungito caſu
Impedire notat mihi dic petr9 inſidiatᷣ
Inſidior īſidiaris . lage leggē. vt aſtu ſ́btili lup9
inſidiatᷣ ouili. p̄s : Inſidiatᷣ q̄i leo ī ſpelūca ſua Iñ ī
ſidiator. Vnde Lu. xi. Miſerūt inſidiatores q̄ ſe iu
ſtos ſimularēt. Iñ inſidiae. vt ibi. Factae ſunt inſi
diae a iudaeis nauigaturo in ſyriam

¶ Ad declinādum

Degredior dic declinor dic degrador addis

Declinare notat sūt haec tibi v̄ba soluta

Degrado declino potiꝰ tn̄ approbat vsus

¶ Degᷣdor degᷣdaris vel degᷣdo degᷣdas degᷣdare ẽt aliquē de gᷣdu digtatis deponē. vt clericꝰ maleficꝰ solet degᷣdari ¶ Degredior degrederis. achter vyt gaen. vt is discēdo degredit̄ Declinor declinaris vel declino declinas. togen. Vn̄ ps. Declina a malo ⁊ fac bonum ¶ Ad prandēdū

Est ianctor ṗmae sic ⁊ sua ɔpositiua

Nō prandē notat sūmo de mane solutum

Et cū praedictis verbū iactācul̄or assit

¶ Ianctor ianctaris ẽt sūmo mane comedē. vt ob stāte praecepto ieiuno hodie nō iāctemur. ł iancto iāctas pomit̄ ꝑ eodē. vn̄ꝰ. Ianctor deponēs iancto neutrꝝ sꝫ eodē. Sensu sūt paria sūt hinc iāctacula dicta. Ianctamur mane cenamꝰ vespere facto.

¶ Ad spoliandum

Praedor depraedor ⁊ caetera cōpositiuā

Despoliare notāt ⁊ quarto iungē debes

¶ Praedor praedaris. berouē. Inde praeda. een roef. vt ibi. Diuisa sūt illiꝰ spolia capta praeda sua Depraedor depraedaris. berouē. Vn̄ treñ. in. Oculꝰ meꝰ depraedatꝰ ē aiāꝫ meā ¶ Ad flēdū

Et lachrymor ṗmae sit̄ ⁊ sua ɔpositiua

Nō lachrymor trāsit nec quae ɔpōnis ab illo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

¶ Lachrymor lachrymaris . ſchryen. Vñ Joãnis vndecimo. Lachrymatꝰ ē ieſus. Apocalip. vij. Abſterget deꝰ oēm lachrymã ab oculis ſãctoꝝ ¶ Collachrymor collachrymaris id ē ſimul lachrymari. vt q̃d hominis ſis neſcio q̃ mihi lachrymãti tã facile collachrymaris. ¶ Jllachrymor illachyrmaris ſignificat intꝰ triſtari. vt iboecio. Moeſtꝰ illachrymatur.

¶ Ad ſpernēdum

Abominor cedat. qd nõ cõmittere debes

Et tibi ſit ꝑmae quarto cũ iungē debes

¶ Abominor abominaris ſignificat execrari. Vnde pſal. Viꝝ ſanguinum ⁊ doloſum abominabit̃ dñs Jnde abominatio. Vnde pſal. Poſuerũt me abominationes ſibi.

¶ Ad ſermocinãdum

Omelior dicas tu ſermocinor ſupaddes

Sermocinare notãt ⁊ ſũt haec v̓bã ſoluta

¶ Sermocinor ſermocinaris . ſigficat praedicare vt egregie ſermocinatꝰ eſt plebanus . ¶ Omelior omeliaris ſignificat omeliã praedicare

¶ Ad oſculãdum

Oſculor eſt ꝑmae quartũ vult oſculor illũ

¶ Oſculor oſcularis ẜt oſcnlũ dare. Cãticoꝝ ꝑmo Oſculet̃ me oſculo oris ſui. Jnde oſculũ Vñ Lucae xxij. Oſculo filiũ hoīs tradis

¶ Ad ſuperbiēdum

Aemulor ac inflor ãpullor ſũt tibi ꝑmae

Iſta ſuperbire ſignāt ſunt atqꝫ ſoluta

Aemulor aemularis ſignificat diligē. vt ſecūda ad corinthios .xi. Aemulor vos dei aemulatiōe. ſecūdo ſt inuidē. Ad thoma .xiij. Nō in ɔtētiōe ⁊ aemulatiōe. Inde aemulus .i. aduerſariꝰ. vt aemuli mei diu latuit neqcia nūc mihi innotuit. Inflor inflaris ſignificat ſuperbire. vt aſpernat qui inflat Ampullor ampullaris ſignificat tumē ⁊ ſupbis verbis inflari. Inde āpulla .i. ſuperbia. vt ibi. Quid prodeſt bulla quid pdeſt ampla cuculla. Ventis in ampulla cum ſit deuotio nulla

Ad pacificandum

Intrāſitiuū vult pacta notare paciſcor

Et ſua cōpoſita quae ſemper cōmodat vſus

Paciſcor paciſceris ſignificat in pactū accipere. Vnde. gene. ix. Recordabor foederis mei qđ pepigi vobiſcum. ſecūdo ſignificat pmittere. vnde Lucae xxij. Pacti ſūt illi pecuniam dare. tercio ſignificat amiciciam firmare vel integrare. Vñ. ij. paralipo. xxiij. Pepigit ioiada foedꝰ int ſe ⁊ regē. Quarto ſignificat. een auerdrach maken. Vnde Iob. xxxi. Pepigi foedꝰ cum oculis meis vt nō cogitarem de virgine. Compaciſcor compaciſceris. mede vre de makē. of mede auerdregen. vt datis dextris cō paciebant. Repaciſcor repaciſceris. ſignificat iterum compactum inire.

Ad trāſgrediendū

Trāſgredior trāſire notat quartūqꝫ reqrit

Trāſgredior trāſgrederis. auer gaen. vt pontē

iſolãm traſgredimur. ſecũdo ſignificat auertreden vt ibi. Qui potuit traſgredi ⁊ nõ eſt traſgreſſus Inde traſgreſſor een auertreder. vt ibi. Miſerans praecepti tranſgreſſorem

Ad experiẽdum

Experior ſimul expertor coniungito quarto

Vſus dat primũ. dabit ars ſed ſola ſcdm

Experior experiris. onderſoekẽ. vt experire idoneum ſi miniſtrũ acceperis. Vnde Eccleſiaſtici. viij Qui cuſtodit praeceptum nõ experiet quicq̃ mali Inde expert9. onderſocht. vnde Eccle. xxxiiij. Vir in multis expert9 cogitabit multa. Inde experiẽtia vt ibi. Experiẽtia eſt rerum magiſtra. Experientia facit artem. inexperientia vero caſum Expertor expertaris ẽt freq̃uẽter res experiri

Ad venandum

Aucupor ⁊ venor duo ſũt venãtia verba

Venor equos pecudes ego callid9 aucupor auceps

Vult venor quartũ. dic aucupor eſſe ſolutũ

Aucupor aucuparis ſignificat aues capere. vnde Ouidi9 in epiſtolis. Aucupor infoelix incertae murmure famae. Inde aucupium id eſt captura auium Venor venaris. iagen. vnde Michaee ſeptimo. Vir fratrem ſuum venatur ad mortem. Inde venator. vnde Eccleſiaſtes ſeptimo. Inueni amariorem morte mulierem. quae laqueus venatorũ eſt. Inde venatio. vnde Geneſis viceſimoſecũdo. Affer mihi de venatione tua vt comedam. ſecũdo venor ponit

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

pro inueſtigare. vt ibi. Cūq͂ venatu aliquid atta
leris fac mihi inde pulmentum

Ad iniuriādum

Haec iniuria ſit iniurior inde creatur

Terno vult addi velut hic iniurior illi

Iniurior iniuriaris ẽt iniuriā facere. vt hac i re
iniuriaris mihi. Inde iiuria. Vn̄ Mat. xx. Amice nō
facio tibi iniuriā. tolle qđ tuū eſt ⁊ vade

Ad minandum

Cōminor atq͂ minor duo deponētia verba

Quae poſcūt ternū quartū qn̄q͂ requirūt

Minor minaris. dreuwen. vt is mihi mortē mi
nat. Inde minae minarū. dreuwinge. vn̄ Actu. ix.
Saulꝰ adhuc ſpirans minarū ⁊ caedis in diſcipulos
domini Cōminor cōminaris id ē ſimꝉ minari vt
homines feri de facili necem cōminātur

Ad piſcandum

Piſcor piſcaris eſt p̄mae ſit q͂ ſolutū

Piſcor piſcaris. viſſchē. vnde ioh. xxi. Vado piſca
ri. Inde piſcator. een viſſcher. Vn̄ Mat. iiij. Faciā
vos fieri piſcatores hominū Expiſcor expiſcaris.
vvt viſſchen. vt expiſcari mare nequit

Ad dignādum

Dignor cōdignor tibi p̄mae ſūt duo v̄ba

Quae poſcūt ſextum ſūt ⁊ quādoq͂ ſoluta

Infinitiuis poteris cōiungere ſaepe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

¶ Dignor dignaris · gewerdigē · vt ibi · Dignare me laudare te v̓go ſacrata · Inde dignꝰ · Vnde Lucae · x · Dignus eſt operariꝰ mercede ſua · Maria eſt omni laude digniſſima · ¶ Dedignor dedignaris · veron werdigē · vt cur tua me ſocietate dedigris ·

¶ Ad dominādum

Dic dominor dic praedominor et principor adde

Haec tibi ſūt p̓mae dic principor eſſe ſolutū

Sed dominor ternū caſum vult ſaepe ſcd̄m

¶ Dominor dn̄aris · heerlicheit hebben · Vnde p̄s · Dominare i medio inimicoꝝ tuoꝝ Lucae · xxii · Reges gentium dominant̄ eoꝝ · ¶ Praedn̄or praedominaris ſignificat idē Principor p̓ncipaꝛis · ſignificat idē · Vnde Marci · x · Qui videtur p̓ncipari gētibꝰ dn̄ant̄ eis

¶ Ad populādum

Dic populor dic depopulor cōtraria v̓ba

Quae poſcūt quartū pariter tibi ſūt duo p̓mae

¶ Populor popularis · verſtrepen · vt dudum leodienſes miſerrime populati ſūt · ¶ Depopulor depopularis ēt valde deſtruē · vt tam vrbes ꝙ viculos depopulati ſūt

¶ Ad cōuentandū

Cōuentor p̓mae cōuentū praebꝫ honoris

Sed nunꝙ trāſit cōuentor dico magiſtꝛꝝ

¶ Cōuentor cōuentaris ſignificat cōuentū facere vel celebrare · Indē cōuentꝰ Vn̄ p̄s · Protexiſti me deꝰ a cōuentu malignātium ·

¶ Ad dubitandum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

Contor habet primã pariter dubitare notabit
Et ſua cõpoſita quae cuncta ſoluta notabis

Cõtor cõtaris ẽt dubitare. perq̄rẽ. ſcrutari. vñ9
Cõtor perq̄ro. cõtor dubitoq3 moror q3. Percon
tor pcõtaris. onderſoekẽ. vñ terẽti9 Nõ tua nõ in
terẽ deſine pcõtari Sz pũctor pũctaris ẽt v̀ wach
ten. vt te h tota die icaſſum pũctabor. ſecũdo ẽt
hitare. vt pũctor dauãrrię. Jñ pũctatio. i. mora.

Ad praeuaricãdum

Praeuaricor p̃mae tibi deuaſtare notabit
Cõſtruitur ſexto mediãte praepoſitura
Praeuarico p̃mae raro reperit in vſu

Praeuaricor praeuaricaris ł praeuarico praeua
ricas auertre dẽ. Vñ. ij. macha. vij. Parati ſumus
magis mori q̃ patrias di leges praeuaricari Jñ p̄e
uaricatio. Vñ eze. xviij. Pronate a vob̃ Pronate
a vob̃ oẽs praeuaricatões vr̃as Jñ praeuaricator
Vñ Eſa. xlvi. Redite praeuaricatores ad cor

Ad calummãdum

Eſt trãſitiuũ p̃mae q3 calummior extat
Et poſcit quãrtũ dic ergo calummior illũ

Calũmior calũniaris. vel calũnio calũnias ẽt re
prahẽdere falſo accuſare. cõſumẽ. terrẽ. erigẽ. deti
nere cauſari. fruſtrari. ludificare. p̃s. Nõ calumni
ent me ſupbi. Jnde calũnians. Vnde p̃s. Non tra
das me calummantib9. Jnde calũnia. p̃s. Redime
me a calũnijs hõim. Ad interpretãdũ

Interpretat deponens eſſe pbat

Et quartū quaerit velut eſt interpraetor illū

Interptor interptaris ſt exponē vnaʒ linguā in aliā. Vnde neemae. viij. Cogregati ſūt ad eſdram ſcribam vt interptaret eis verba legis Matthei. i. Nomē eius emanuel qd interptat nobiſcū de9. In de interptatio. Vnde iudicū. vij. Audiuit gedeon ſommū et interptationē eius

Ad fabulādum

Fabulor et ventor et quae ɔpōis ab illo

Eſſe ſoluta notes. ſimul oīa ſūt tibi pmae

Fabulor fabularis ſt fabulas dicere vel falſa. vt qplurimū fabulat poeſis. Fabulor venit a fabula. ps. Narrauerūt mihi iniq fabulatiois ſ n vtlex tua

Ventor vētaris ſt vētū p os emittē l' fabulari.

Ad cōuocandum

Cōcionor pmae ɔfirmes eſſe ſolutum

Cōuocare notat dic hi bn cōcionant

Concionor concionaris ſignificat cōuentū facē vel populum alloqui. vnde Actuū. xij. Concionaba tur ad eos popul9. Inde cōcio. vnde Neemae. v. Cōgregaui aduerſus eos cōcionem magnam

Ad rationādum

Dicās rationor qd verbū eſt rationis

Hoc tibi ſit pmae pariter dic eſſe ſolutū

Rationor rōnaris ſt rōabilit loq. vt diſcretorū eſt rationari. irrationari vero degenerū eſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

¶ Ad haſtiludẽdum

Dic haſtiludior dicas paritercꝫ quiritor

Haec duo ſūt p̓mae ſūt haec ſimꝉ ambo ſoluta

¶ Haſtiludior haſtiludiaris ẽt cum haſta ludẽ. vt nō ſcolarium ſed quiritū eſt haſtiludiari. Inde haſtiludium. vt in carmiſpriuio haſtiludia frequētātur. ¶ Quiritor quiritaris ſignificat idē

¶ Ad ſeruiendum

Anhelor ācillor ſeruorꝝ ſunt duo v̓ba

Quae duo ſūt p̓mae ſed terno cōſociabis

¶ Anhelor āhelaris ẽt ſeruire. vt futuro terno parum valiturꝰ erit maioribꝰ pauper anhelari abhorrēs. Sed anhelo anhelas ẽt feſtinare. vt libros iuiſere haud parꝝ anhelo Ancillor ācillaris vel ācillo ancillas. ſignificat ſeruire. vt tibi permaximo erit vicio. malle ociari ꝙ̃ ancillari

¶ Ad geniculandū

Regi coelorꝝ geniculor omnipotēti

Hoc verbū p̓mae tibi ſit ternūcꝫ requirit

¶ Geniculor genicularis ſignificat genua flectere vt laudum cupidi ſibi volūt geniculari. Clientum is hero gratior. crebrius geniculari edoctꝰ

¶ Ad periclitādum

Dico periclitor atcꝫ piculor iſta periclū

Significāt. p̓mae ſūt ambo verba ſoluta

¶ Periclitor pclitaris ẽt piculū icurrē ꝉ diſcrimē vt ad partꝰ difficultatē femiae piclitant̄ Apoſtolꝰ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

Periclitamur di hora. piculū .i. expimetū. Vn̄ terē
ti9 in eunucho. Fac piculū i lris. fac ī paleſtra. ps.
Pericula iferni iuenerūt me Periculor picularis
ſt idem ¶ Ad cachinnādum

Intrāſitiuū ſignat ridē cachinor

Sed tū antiqui neutr̄ ſecere cahmno

¶ Cachinor cachinaris l' cachino cachinas ſt ridē
cum deriſiōe. vt inſontis ē de facili cachinari. Inde
cachin9 .i. riſus imoderat9. vt ſit riſus tu9 abſq3 ca
chino ⁊ clamore ¶ Ad grāmaticandū

Grāmaticor de grāmatica cenſet oriri

Rhetoricor de rhetorica vult ſumē formā

Deponēs ṗmū. reliquū dat quinq3 ſorores

Omnia ſunt ṗmae pariter dic eſſe ſoluta

¶ Grāmaticor grāmaticaris l' grāmatiſſo grāmati
zas ſt grāmatice loq̄ vel grāmaticā tractare l' ſtu
dere. vt abſq3 pari is grāmaticatur. ¶ Rhetoricor
rhetoricaris ſt lepide loq̄. vt pmaxiae eloquentiae
vir rhetoricat' ¶ Ad philoſophādū

Philoſophor ṗmae qd formāt philoſophia

Intrāſitiuū cenſebis hoc fore verbū

¶ Philoſophor philoſopharis ſt philoſophiā tra
ctare. ſtudē vel docē. Et venit a philoſophia. Eſt
autem ſumma phia meditatio mortis ɔtinua. Inde
phs .i. amator ſapie ¶ Ad poetandū

Dico poetor dico ſophiſmor ſūt duo ṗmae

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

Ad de ſophiſtoꝛ ꝛ his dicas ſic eſſe ſoluta

¶Poetoꝛ poetaris ẜt fingē carmīa inſtar poetae. vt q̄q̄ poetant̄ nōnulli attñ his prauo arridet ipa poeſis Graecaſta. Arte poetria fungoꝛ dū fingo poema. Ipē poeta vocoꝛ. ſic fictio dicta poeſis Sophiſmoꝛ ſophiſmaris. vel ſophiſtico ſophiſticas. ẜt dcī pere v̄boꝝ iuolutōib⁹. Et dꝛ a ſophiſta .i. i loq̄ndo deceptoꝛ. v̄boꝝ itricatoꝛ. appares ſapiēs ẜ nō exñs Iñ ſophiſtic⁹ .i. fraudulent⁹ deceptorius

¶Ad vagandum

Eſt vagoꝛ p̄mae ſic ꝛ ſua ꝯpoſitiua

Intrāſitiua tu cenſes haec foꝛe verbā

¶Vagoꝛ vagaris ẜt diſcurrē. errare. ſpaciari. vt heſterno veſperi vagābamur incerti. Vñ cāti .i. Vagari incipiā poſt greges ſodaliū tuoꝝ. vñ lucau⁹ Nobilitas cū plebe ptꝫ lateq꜖ vagat̄. Iñ vag⁹ .i. in domit⁹ Vñ i auroꝛa. En vag⁹ ꝛ pfugus ꝛ maledictus eris Vagoꝛ ꝯpoīt̄ vt cōuagoꝛ. deuagoꝛ. diuagoꝛ. euagoꝛ. puagoꝛ. girouagoꝛ. a quo girouag⁹. vt plurima mentiūtur girouagi

¶Ad fatiſcendum

Dicas fatiſco fatiſcoꝛ ſūt duo v̄ba

Deficioq꜖ notāt ꝛ ſunt haec verba ſoluta

Nos q꜖ fatiſco veteres dixere fatiſcoꝛ

¶Fatiſco fatiſcis ẜt abundant̄ hiſcē ꝛ ſc indi. vt iſte panis rimis fatiſcit .i. ſcindit̄. 2° ẜt laſſari. marceſcē. deficē. Vnde de ſcō martino legit̄. Art⁹ febre fatiſcētes ¶Fatiſcoꝛ fatiſceris. hꝫ feſſus ſū i p̄teito

ſt idē. Inde defitiſcor defitiſceris ſt deficē. Fatigari. vinci. Iñ defeſſus .i. laſſus. Eciam dr̄ indefeſſus .i. nō laſſus.

¶ Ad implēdum

Exequor implere ſignat quartū q₃ requirit

Exequit̄ regis mandatū quiſq₃ fidelis

¶ Exequor exeq̄ris ſt aliq̄d pficē. Vñ deutrō. xvi Nō iuſtū ē exeq̄ris. ſecūdo ſt extra alia ſeq̄. vel inſtare ad aliq̄d faciēdū. inde executio. ⁊ exeq̄e .i. officia diuina quae fiūt circa ſepulturā

¶ Ad crapulādum

Crapulor ⁊ bacchor ⁊ quae ꝯpoīs ab illis

Eſſe ſoluta notes quae ſignāt ebrietatē

Crapulor crapularis ſt ſupflue mādūcare. bibē inebriari. Vnde p̄s. Tanq̄ potens crapulat⁹ a vino Crapulo crapulas ſt idē. Et veit a crapula. Crapula ſcd̄m papiā ē imoderata voracitas. dicta q̄ſi cruda epula. cui⁹ cruditate grauat̄ cor. ⁊ ſtomachus turbat̄. Et eſt pot⁹ cibi q₃. vñ Luc̄. xx. Videte ne g̃uent̄ corda veſtra crapula ⁊ ebrietate. Ecci. xxxvij Propter crapulā multi perierūt Bacchor bacchari ſt furē vel inſanire ꝑut hoies faciūt baccho vel vino pleni Debacchor debaccharis ſignificat valde inſanire vel a furore ceſſare

¶ Finiūtur verbā deponētalia

[illegible]

ca te instituere quae sequantur alij quae ut spero
facilius consequere is lo est citra leucadi
stadia xx

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
170 G 11